Valtioneuvoston kirjelmät:

- yhteisen kalatalouspolitiikan rahoituksen uudistaminen (U 55/2025 vp)

- kumppanuusrahastoasetus (U 53 53/2025 vp)

Timo Halonen
Maa- ja metsätalousministeriö

Monivuotiset rahoituskehykset 2028-2034

- Komissio julkaisi asetusehdotukset 16.7.2025
- Kalatalouden ja meripolitiikan kannalta keskeiset ehdotukset
  - Kumppanuusrahastoasetus
  - Tuloksellisuusasetus
  - YKP:n, merisopimuksen sekä meri- ja vesiviljelypolitiikan rahoitusasetus
- Kansallinen kumppanuusrahasto korvaa nykyiset sektorikohtaiset rahastot.

ONE COHERENT STRATEGY

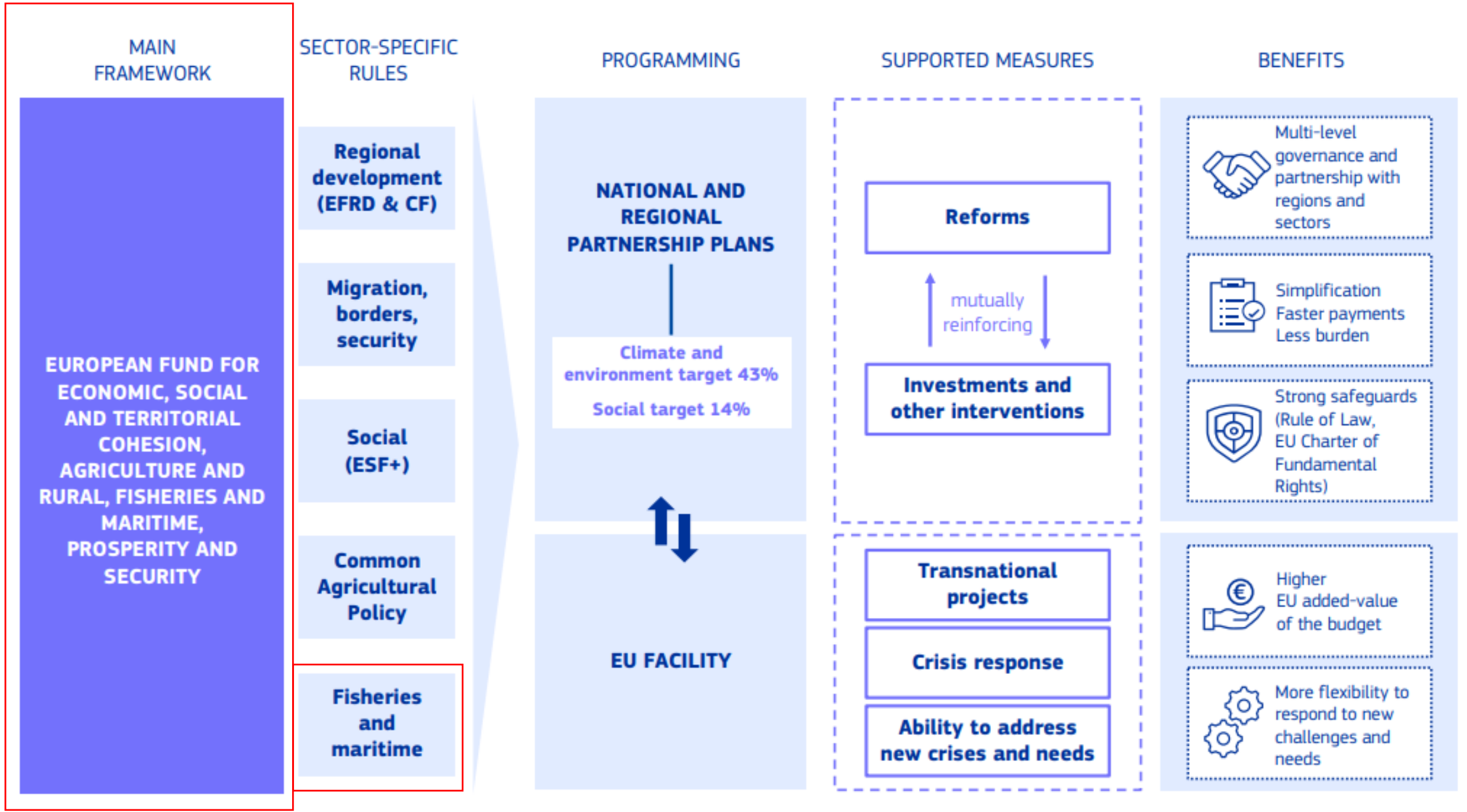

Kansallinen kumppanuussuunnitelma

- Suunnitelma rakennetaan alueellisten tai sektorikohtaisten kappaleiden (chapters) perusteella.
  - Jäsenmaa päättää rakenteen. Mahdollistaa YKP:n ja meripolitiikan rahoituksen hallinnoinnin nykyisellä rakenteella, jos kansallisesti niin päätetään.
- Hallinnointi
  - Yksi kansallinen suunnitelma
  - Koordinoiva hallintoviranomainen ja seurantakomitea
  - Sektori-/aluekohtaiset hallintoviranomaiset ja seurantakomiteat
- Siirtyminen tulosperusteiseen hallinnointiin
  - Määritettävä uudistukset tai tavoiteltavat tulokset
  - Komissiolta saatava rahoitus perustuu saavutettuihin tuloksiin ei maksettuihin euroihin

Kalatalouden ja meritoimien rahoitus

- Asetusluonnos erittäin suppea (5 artiklaa)
- Täsmentää kumppanuussopimuksessa huomioitavia asioita
  - Huomioitava kalastuksen, vesiviljelyn ja rannikkoyhteisöjen kalastuksen tarpeet.
  - Varmistettava kalastusmahdollisuuksien ja kalastuslaivaston tasapaino.
  - Suunnitelmassa määritettävä tuen taso hanketyypeittäin
- Määrittää hakemuksen vastaanottokelpoisuuden kriteerit
- Määrittää tuen myöntämisen edellytykset
  - Yhdenmukaisuus YKP:n tavoitteiden ja WTO:n kalastussopimuksen kanssa
  - Alusten siirto kolmansiin maihin ja syvänmeren kaivostoiminta tukikelvottomia

Kalatalouden rahoitus

- Komission ehdotus minimikorvamerkinnäksi (2 Mrd €, 67 % leikkaus)
  - Suomen osuus n. 27 M€
- Kohdistettu YKP:n ”keskeisiin” osiin:
  - Kestävä kalastus sekä energiasiirtymä ja turvallisuus alkutuotannossa
  - Vesiympäristön ennallistaminen ja suojelu
  - Valikoivan kalastuksen innovaatiot
  - Markkinajärjestelyt ja tulonmenetysten kompensaatiot
- Korvamerkinnän ulkopuolelle jäisi:
  - EU-säädösten velvoittamat kalastuksen valvonta- ja tiedonkeruu
  - Vesiviljely, jalostus, menekinedistäminen yleiset tki-toimet, kalatalouden leader-toiminta
  - Meritoimet

Mistä puuttuva rahoitus?

- EU Facility
  - Kalastuksen valvonta ja tiedonkeruu?
- Kansallisen suunnitelman jakamaton osuus
  - Kalastuksen valvonta ja tiedonkeruu?
  - Vesiviljely, jalostus, menekinedistäminen
  - TK- ja innovaatiotoimet
  - Sisävesi- ja rannikkoalueiden kehittäminen (Leader?)
  - Meritoimintojen edistäminen
- Kilpailukykyrahasto
  - Kalatalouden kilpailukyky ja energiasiirtymä
  - Meritoimintojen edistäminen ja energiasiirtymä

Tuloksellisuusasetus

- DNSH-periaate: komissio määrittäisi ohjeella toimet, jotka eivät täytä ”ei aiheuta merkittävää haittaa” periaatteen velvoitteita = tukikelvottomat toimet.
- Tulos- ja tuotosindikaattorit
- Tiedotus- ja viestintävaatimukset

Valtioneuvoston kanta

- Kannattaa yhteisen kalastuspolitiikan rahoituksen jatkuvuutta.
- Pitää hyvänä, että yhteisen kalastuspolitiikan rahoituksen käytön sääntelyn yksinkertaistamista ja kansallisen liikkumavaran lisäämistä. Esittää sääntelyhiekkalaatikkomallin sisällyttämistä YKP-perusasetukseen.
- Merisopimuksen toimeenpano ja meripolitiikan ovat tärkeitä kokonaisuuksia Suomen kannalta. Näistä tulisi kuitenkin säätää ainoastaan kumppanuusrahastoasetuksessa.
- Pakolliset kalastuksen valvonnan ja tiedonkeruutoimet tulisi rahoittaa kokonaan tai osittain komission suoran hallinnoinnin alaisista välineistä.

Valtioneuvoston kanta

- Yhteisen kalastuspolitiikan korvamerkityn rahoituksen tulisi kohdentua kalatalous-alan elinkeinojen kehittämiseen ja keskeisiin tulevaisuuden tarpeisiin. Pitää tärkeänä turvata suomalaisen kalatalouden kehittämisen edellytykset.
- Korvamerkityn rahoituksen jäsenmaakohtaisen jaon tulisi perustua mahdollisimman objektiivisiin kriteereihin, kuten jäsenmaan kalatalousalan kokoon ja aikaisempien ohjelmakausien varojen käyttöasteeseen.
- Pitää tärkeänä, että kolme asetusehdotusta (YKP-, kumppanuusrahasto- ja tuloksellisuusasetus) muodostavat johdonmukaisen kokonaisuuden ja että sääntöjen soveltuvuus YKP: rahoittamiseen varmistetaan.